

9.klass – A-võõrkeel - inglise keel (105 tundi)

Õpitulemused

9. klassi lõpetaja:

- saab kuuldust aru, taipab nii peamist sõnumit kui ka üksikasju, kui räägitakse üldlevinud teemadel (nt uudistes, spordireportaažides, intervjuudes, ettekannetes, loengutes) ning kõne on selge ja üldkeelne.
- loeb ja mõistab mõneleheküljelisi selge arutluskäiguga tekste erinevatel teemadel (nt noortele mõeldud meediatekstdid, mugandatud ilukirjandustekstdid).
- suudab leida vajalikku infot mitmest pikemast arutlevat laadi tekstist ning kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid (nt üldlugemine, valiklugemine).
- oskab edasi anda raamatu, filmi, etenduse jms sisu ning kirjeldada oma muljeid.
- tuleb enamasti toime vähem tüüpilistes suhtlusolukordades ning kasutab põhisõnavara ja sagedamini esinevaid väljendeid õigesti;
- oskab koostada eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte (nt lühiülevaade sündmustest, isikutest) ja kirjeldab tegelikku või kujuteldavat sündmust.
- oskab isiklikus kirjas vahendada kogemusi, tundeid ja sündmusi, oskab kirjutada õpitud teemal oma arvamust väljendava lühikirjandi, kus mõtete või arvamuste esitamisel võib olla keelelisi ebatäpsusi, mis ei takista kirjutatu mõistmist.
- saab õpitavat keelt emakeelena kõnelevate inimestega igapäevases suhtlemises enamasti hakkama, tuginedes õpitava keele maa kultuuritavadele;
- tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelsest eakohast kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades ja õppeainetes;
- töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning kohandab oma õpistrateegiaid

B1-keeleoskustaset iseloomustavad: **selge kirjakeel, lühikesed lood, faktiteadmised; tuttavad igapäevased (ja lihtsamad abstraktsed) teemad, isiklik arvamus; igapäevakeeles hakkamasaamine.**

Teemavaldkonnad

MINA JA TEISED: võimed, tugevused ja nõrkused: mida oskan/suudan teha, milles olen nõrk, mida vaja arendada (sama teiste kohta); sõprus-, armastussuhted, sallivus; kultuurispetsiifilised käitumismaneerid ja oskus nendega arvestada. Vaimne tervis ja selle hoidmine.

KODU JA LÄHIÜMBRUS: sündmuste ja tähtpäevade tähistamine perekonnas ja kodukohas; kodukoha vaatamisväärsuste tutvustamine.

KODUKOHT EESTI: loodusrikkused (mets, loomad, vesi, puhas õhk jmt) ja nende hoidmine linnas ja maal (prügiliigid, taaskasutamise võimalused jmt); linna- ja maaelu võrdlus; tuntumad vaatamisväärsused Eestis.

RIIGID JA NENDE KULTUUR: õpitava keelega seotud kultuuriruumi kuuluvate riikide lühitutvustus (pealinnad, rahvad, keeled, eripära jmt); teiste maailmas tuntumate riikide nimed, rahvad ja keeled, mida nad räägivad.

IGAPÄEVAELU. ÕPPIMINE JA TÖÖ NING VABA AEG: erinevad tervislikku eluviisi tagavad tegevused (sport, puhkus, reisid jmt), tervislikud toitumisharjumused; sisseostud ja suhtlemine teeninduses (kauplus, turg, hotell, postkontor, rongi- ja bussijaam jmt); erinevate turvalisust tagavate käskude ja keeldude mõistmine (liiklus, loodus, linnakeskkond jmt); erinevate ametite ja nendega seonduvate töökohtadega seotud sõnavara, edasiõppimise võimalused; igapäevase keskkonnakaitsega seotud tegevused (prügi sorteerimine, säästlikkus energiatarbimisel jt); eeskujud; spordialad, kirjanduse-, kunsti- ja muusikaliigid; kultuuride eripära ja mitmekultuurilisus.

MEEDIA: meediast saadav kasu ja võimalikud ohud, meediažanrid, allikakriitilisus, suhtlemisnormid ja -eetika internetis.

Keeleteadmised

LAUSEÕPETUS: põimlaused; fraaside ja lausete ühendamine; alistavad sidesõnad (however, though); it/there lause algul; tingimuslaused 0-III, I wish ..., if only ...; kaudne kõne (aegade ühildumine, küsimused, korraldused, palved); kokku- ja lahkukirjutamise põhijuhud; kirjavahemärgid (jutumärgid); sõnade poolitamisepõhireeglid (liitsõnad); defineerivad ja mittedefineerivad kõrvallaused (the boy who lives next door); küsijätke kasutamine (doesn't he?).

TEGUSÕNA: harvemini esinevad ebareeglipärased tegusõnad (grind, sew, ...); isikuline tegumood (Past Perfect, Present Perfect)

NIMISÕNA: ainsuslikud ja mitmuslikud nimisõnad; liitnimisõnad; artikli kasutamine isikunimedega ja geograafiliste nimedega; väljendid artiklitega ja ilma.

OMADUSSÕNA: omadussõnade kasutamine rahvusest ja kodakondsusest kõneldes; eritüvelised võrdlusastmed (old-elder); enough/too+omadussõna; omadussõna nimisõna funktsioonis (the poor).

ASESÕNA: umbmäärased asesõnad (either, neither, several, each, all, another).

EESSÕNA: enam kasutatavad eessõnalised väljendid (take part in, look forward to); eessõnad viisimäärustes (with, without).

ARVSÕNA: protsent; aritmeetilised põhitehted; kümnendmurrud; arvsõna „0” erinev lugemine.

MÄÄRSÕNA: määrsõnade liigid ja võrdlemine; määrsõna koht lauses So / such

SÕNATULETUS: liitsõnad; enam kasutatavad ees- (re-, un-) ja järelliited (-ness, -ion, -ous) nimi-, omadus-, tegusõnade moodustamiseks

Õpitegevused

VASTUVÕTUTOIMINGUD (kuuldu ja loetu mõistmine)

- 1) KUULDU MÕISTMINE: selge häälduse ja loomuliku tempoga üldkeelne kõne; autentne ja vahetu suhtlus või salvestatud tekst tuttavalt, igapäevasel teemal; taipab peamist sõnumit ja üksikasju:**

- kuulab autentset teksti, tunneb ära erinevad tekstiliigid (saade, jutt, podcast, intervjuu, teadaanne, jne) ja mõistab nende põhisisu ja eesmärgi (vastab küsimustele kirjalikult või suuliselt, rühmitab, lõpetab lause, järjestab, illustreerib, toob näiteid jne);
- kuulab lihtsamaid illustreeritud esitlusi või ettekandeid tuttavatel teemadel (mis võivad sisaldada videoid, slaidiseansse, graafikuid, diagramme, pilte ja muid visuaalseid elemente), jälgib esitluse struktuuri, vajadusel teeb märkmeid (vastab jah/ei küsimustele, lõpetab lauseid, koostab paarilisele küsimusi või väiteid ja avaldab oma arvamust põhjendades lühidalt ja struktureeritult oma seisukohti jne); kuulab ja saab aru detailest infost (teadaanded, retseptid, juhised jne).

2) LOETU MÕISTMINE: loeb ja mõistab selge arutluskäiguga pikemaid tekste erinevatel teemadel (selge hääldusega), suudab jälgida sündmuste arengut ning leiab vajaliku info (vajadusel mitmest tekstist); detailid ja nüansid võivad jääda selgusetuks:

- loeb erinevaid tekstitüüpe (mitteformaalne ja kõnekeelne) erinevatel teemadel (nt. kirjad, kõned, kirjeldused, kommentaarid, lühisõnumid), mis lubab pidada regulaarset suhtlust;
- loeb ja vahendab erinevaid meediatekste (reisipäevik, uudis, artikkel, blogipostitus), analüüsib teksti, hindab kriitiliselt infoallika usaldusväärsust, teeb kokkuvõtte sündmustest ja kannab suuliselt või kirjalikult ette, põhjendades ja selgitades loetu põhjal seisukohti ja tundeid, kasutades sobivaid keelendeid.
- loeb kohandatud eakohast ilukirjandust sh koomikseid, jutustusi ka väljaspool tundi, analüüsib sündmuseid, vastab küsimustele ja loob seoseid; vajaliku info saamiseks kasutab erinevaid lugemisstrateegiaid;
- viib loetud teksti teise vormi (nt koomiks, joonistus, näidend).

LOOME- JA SUHTLUSTOIMINGUD

Tuleb lihtsat keelt kasutades toime enamikus reisiolukordades. Astub ettevalmistuseta vestlusse, kui kõneaine on tuttav, ning avaldada isiklikku arvamust, vahetada infot teda huvitavate või igapäevaelu puudutavate teemade kohta (nt perekond, harrastused, töö, reisimine, päevasündmused).

1) SUULISED TOIMINGUD: kasutab lihtsaid seostatud lauseid (nt kogemused, kavatsused, seisukoha põhjendamine, muljete kirjeldamine); kasutab sagedamini esinevaid väljendeid ja grammatilisi konstruktsioone valdavalt õigesti (keerukamate puhul tuleb ette vigu); tuleb enamasti toime vähemtüüpilistes suhtlusolukordades (sh veebis), hääldus on selge, intonatsiooni ja rõhuvead ei häiri suhtlust:

- osaleb vestlustes, mis puudutavad igapäevaseid sündmusi, olukordi ja tundeid;
- esitleb tuttavat või huvipakkuvat teemat, referaati või uurimistööd, vastab küsimustele (paludes vajadusel kordamist, vajadusel kasutades oma märkmeid), annab selgitusi ja kommentaare, edastab informatsiooni;
- esineb veenvalt ja kaasavalt, esitab oma teksti hea intonatsiooni, rütmi ja selge rõhuasetusega; soovi korral võib esinemist salvestada ja analüüsida;
- osaleb arutelus igapäevaelu teemadel kirjeldades enda kogemusi ja erinevaid sündmusi, unistusi ja eesmärgi, selgitab lühidalt oma seisukohti (nt valib sündmuse, unistuse või eesmärgi, koostab plaani, tegevuskava / ajakava ja eeldatava tulemuse kirjelduse. Põhjendab oma valikuid ja seisukohti rühmaliikmetele või klassile);
- kirjeldab sündmusi, olukordi ja tundeid loetud raamatust, filmist või kogemusest; annab edasi infot selgest, hästi liigendatud informatiivsest tekstist (nt ümberjutustus või seostatud ja struktureeritud esitlus);
- annab kaaslastele tagasisidet (edasiside andmine konkreetsete juhiste alusel).

2) KIRJALIKUD TOIMINGUD: kirjutab õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, lihtsaid tarbetekste, kirjeldab tegelikku või kujuteldavat sündmust, väljendab ja vahendab tundeid, mõtteid, arvamusi ning kogemusi. Koostab eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte. Kasutab piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus), keelelised ebatäpsused ei takista kirjutatu mõistmist:

- kirjutab lihtsat sidusat teksti tuttavalt ja isiklikku huvi pakuvalt teemal ((e)kiri, foorumipostitused, reisikirjeldus, päevik jne), kus kirjeldab oma tundeid ja reaktsioone ning põhjendab neid;
- kirjeldab olukordi, kavatsusi (nt erinevate sündmuste planeerimiseks), (ajaloolisi) paiku, isikuid ja sündmusi; esitab kirjalikke juhtnööre (arvutamängu juhend) jne);

- kirjutab (vajadusel tuginedes abimaterjalidele ja viidates kasutatud materjalile) lühemaid arutlevaid tekste (nt filmi- ja raamatuarvustus, essee), milles põhjendab oma arvamust, tundeid, toob näiteid loetust või nähtust, põhjendab, selgitab.

HOIAKUD, VÄÄRTUSED, KÄITUMINE, KOOSTÖÖKULTUURI LOOMINE JA MITMEKULTUURILISUS

- kasutab kultuuriteadmisi suhtlemisel nii tunnis kui väljaspool õppetööd (kirjasõbrad, õppereisid, õpilasvahetused ja kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega jne);
- teeb projektitöid (filmide/videote tegemine, teatritükkide etendamine, veebilehtede koostamine, riigisisesed ja rahvusvahelised projektid jne);
- kõrvutab ja analüüsib keelte ning kultuuride sarnasusi ja erinevusi, tuvastab seoseid ning jälgib oma keelekasutust;
- väärtustab enda ja teiste kultuuri ja suhtub lugupidavalt (kultuuriliste eripärade märkamine, päeviku pidamine, välisprojektides osalemine, esitluste tegemine, dokumentaalide vaatamine, eneseanalüüs, kultuuri tutvustamine teistele klassidele, rollimängud jne);
- toetab kultuuride vahelistes suhtluses teisi ja arvestab rühmaliikmete tundeid ja eri maailmavaateid;
- teeb koostööd erinevate kultuuriliste taustadega inimestega ja näitab üles huvi ja mõistmist.

KEELEKASUTUS (keerukus, täpsus ja ladusus)

- kasutab tuttavas olukorras üsna õigesti tüüpkeelendeid ja moodustusmalle, ehkki emakeele mõju on märgatav; tuleb ette vigu, kuigi on selge, mida väljendada tahab;
- valdab tuttavate teemade ja igapäevaolukordadega seotud põhisõnavara, kuigi vahel võib ette tulla kaudset väljendust; teeb märkimisväärseid vigu, kui on vaja väljendada keerukamat mõtet või kui kõneaine ja olukord on võõrad.

INFO- JA ANDMEKIRJAOSKUS (andmete, info ja digisisu otsing, hindamine ja haldamine) + suhtlus- ja koostöö digikeskkonnas, digisisu loomine, digiturvalisus, probleemilahendus

- kasutab iseseisvalt ja eesmärgipäraselt abimaterjale ülesande lahendamiseks (õpiku sõnaraamat, koondtabelid, digirakendused);
- otsib infot ja kasutab võõrkeelseid veebikeskkondi (analüüsib sisu, teadvustab nende võimalikke ohte);
- kasutab digivahendeid (sh tehisintellekti) eetiliselt (esitab küsimusi, hindab saadud vastuseid) ja järgib akadeemilisi tavaid (korrektne viitamine, info kontrollimine, autorlus, jne);
- teadvustab veebikeskkondade võimalikke ohte (analüüsib sisu, haldab ja kaitseb oma digitaalset identiteeti).

KULTUURI TARBIMINE JA LOOMING

- vaatab filme võõrkeeles, kuulab võõrkeeles muusikat, jälgib sotsiaalmeedias mõnda eakohast ja silmaringi avardavat sisu; saab aru enamiku teleuudiste sisust;
- kasutab sihtkeelt suhtlemisel nii tunnis kui väljaspool õppetööd (dialoog, rollimäng, väitlus jne) järgides vastava keele/ kultuuri suhtlusnorme;
- osaleb sihtkultuuri alastel üritustel (sh õpilasvahetus, konkursid ja olümpiaadid);
- vahendab tarbitavat kultuuri kirjalikult ja suuliselt (kokkuvõtted, esitlused, soovitusel kirjanusest, muusikast, meediasisust jne).

ÕPIOSKUSED

- valib ja rakendab iseseisvalt endale sobivaid õpistrateegiaid (nt. õpitu meenutamine, eelteadmiste aktiveerimine, seostamine varasemate teadmistega teistes ainetes), loob struktureeritud ja tähendusliku õppematerjali (märksõnade leidmine, spikri koostamine, mõistekaardi tegemine), koostab oma õpisõnaraamatu (portfoolio);
- seab ise või õpetaja abiga endale õpieesmärgid ja kavandab õpitegevusi nende saavutamiseks;
- koostöös õpetajaga märkab oma edusamme, annab oma teadmiste ja oskuste hinnanguid ja kasutab saavutatut edasisel õppimisel;
- töötab iseseisvalt paaris ja rühmas;
- hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning kohandab oma õpistrateegiaid.

LÕIMING JA LÄBIVAD TEEMAD

1) kasutab võõrkeeleeõppes omandatud teadmisi ja oskusi teiste õppeainete omandamisel ja vastupidi;

- *matemaatika* - graafikute lugemine, numbrite kirjutamine ja lugemine
- *ajalugu* – Harju-Risti ja Risti kooli ajalugu, inglise keelt kõnelevate maade ajalugu, vaestemajad Inglismaal, Magna Carta
- *geograafia*- õhu kvaliteet, sudu suurlinnades
- *bioloogia* – Eesti loomastik
- *muusika* – ingliskeelsete laulude kuulamine ja esitamine
- *kunst* – postrite kujundamine,
- *liikumisõpetus* – erinevad spordialad
- *kirjandus* – William Shakespeare
- *eesti keel* – metafoorid, võrdlused ja idioomid

2) mõistab ja väljendab kontseptsioone, mõtteid, tundeid, fakte ja arvamusi erinevatel (õppekava läbivatel) teemadel nii suuliselt kui ka kirjalikult endale tuttavates ühiskondlikes ja kultuurisituatsioonides, lähtudes enda vajadustest ja soovidest.

- *elukestev õpe ja karjääri kujundamine*: „Õppimine ja töö” - erinevad ametid
- *keskkond ja jätkusuutlik areng*: „Kodukoht Eesti” – Greenpeace ja selle ajalugu
- *kodanikualgatus ja ettevõtlikkus*: „Mina ja teised”, „Igapäevaelu. Õppimine ja töö”, „Kodukoht Eesti”, „Vaba aeg” – ekskursiooni või klassireisi ettevalmistamine
- *kultuuriline identiteet*: „Kodukoht Eesti”, „Riigid ja nende kultuur” - kodukoha ja Eesti ajalugu, riikide sümbolid, Walesi ja Eesti erinevused ja sarnasused
- *teabekeskond ja meediakasutus*: „Igapäevaelu. Õppimine ja töö”, „Riigid ja nende kultuur”, „Vaba aeg” - info otsimine erinevatest allikatest
- *tehnoloogia ja innovatsioon*: „Igapäevaelu. Õppimine ja töö”, „Vaba aeg” – roboti kasutamise instruktsioon, kuidas teha selfisid
- *tervis ja ohutus*: „Mina ja teised”, „Kodu ja lähiümbrus”, „Igapäevaelu. Õppimine ja töö” – erinevad kuritööd ja kuidas ennast kaitsta
- *väärtused ja kõlblus*: „Mina ja teised”, „Kodu ja lähiümbrus”, „Kodukoht Eesti”, „Igapäevaelu. Õppimine ja töö”, „Riigid ja nende kultuur”, „Vaba aeg” - eakaaslastega suhtlemine, sõprus

Õpikeskkonnad ja –materjalid:

[Quizlet](#), [Quizizz](#), [Edpuzzle](#), [LiveWorksheets](#), [Canva](#), [Twinkl](#), [iSLCollective](#), [Duolingo](#), [Kahoot](#),
[Blooket](#), [GrammarBook](#) app, [TedEd](#), [SparkNotes](#), [Vocaroo](#), [Chat AI](#), [MagicSchool](#), [Padlet](#),
[Online ESL Games](#)